

POSTANOWIENIE

12 kwietnia 2023 r.

Sąd Najwyższy w Izbie Cywilnej w składzie:

SSN Władysław Pawlak

na posiedzeniu niejawnym 12 kwietnia 2023 r. w Warszawie,
w sprawie z powództwa P.P.
przeciwko H. spółce z ograniczoną odpowiedzialnością spółce komandytowej w R.
o zapłatę,
na skutek skargi kasacyjnej P.P.
od wyroku Sądu Apelacyjnego w Warszawie
z 8 grudnia 2021 r., VII AGa 35/21,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z 8 grudnia 2021 r. Sąd Apelacyjny w Warszawie na skutek apelacji pozwanego H. sp. z o.o. sp.k. w R. zmienił w całości wyrok Sądu Okręgowego w Warszawie z 6 października 2020 r. i oddalił powództwo P.P. o zapłatę kwoty 95 866,23 zł. Sąd odwoławczy uznał, że powód nie mógł skutecznie domagać się od pozwanego odszkodowania za towar zagubiony podczas jego przeładunku w magazynie podmiotu, któremu pozwany powierzył wykonanie usługi transportu w ramach realizacji umowy międzynarodowego przewozu drogowego towarów, odpowiadającego pełnej wartości tego towaru. Sąd odwoławczy wskazał, że ograniczenie odpowiedzialności przewoźnika przewidziane w art. 23 ust. 3 Konwencji o umowie międzynarodowego przewozu drogowego towarów (CMR) sporządzonej w Genewie dnia 19 maja 1956 r. (Dz. U. z 1962 r. Nr 49, poz. 238 - dalej: „konwencja CMR”), które przewiduje określony limit odszkodowania, nie ma charakteru absolutnego. Podlega ono bowiem wyłączeniu, jeżeli doszło do

zadeklarowania w liście przewozowym za umówioną dodatkową opłatą wartości towaru przekraczającej granicę wymienioną w art. 23 ust. 3 konwencji CMR (art. 24 konwencji CMR) oraz gdy szkoda powstała wskutek złego zamiaru przewoźnika lub jego rażącego niedbalstwa (niedbalstwa, które według prawa obowiązującego w miejscu prowadzenia sprawy sądowej uważane jest za równoznaczne ze złym zamiarem) lub niedbalstwa jego pracowników lub jakichkolwiek osób, do których usług odwołuje się on dla wykonania przewozu (art. 29 konwencji CMR). Sąd Apelacyjny podkreślił, że pozwany nie skorzystał z pierwszej możliwości i nie ubezpieczył towaru. Odnośnie do drugiej sytuacji Sąd stwierdził natomiast, że sam fakt zaginięcia towaru nie mógł być, tak jak przyjął to Sąd pierwszej instancji, utożsamiany z rażącym niedbalstwem. Zwrócił także uwagę na znaczną ilość operacji przeprowadzanych w magazynie, w którym zaginął towar powoda i związaną z tym możliwość wystąpienia pomyłek nie oznaczających od razu rażącego niedbalstwa przewoźnika. Sąd odwoławczy ocenił, że powód nie udowodnił, aby do takiego niedbalstwa pozwanego doszło.

Skargę kasacyjną od wyroku Sąd Apelacyjny w Warszawie powód oparł na podstawie naruszenia przepisów prawa materialnego, tj. art. 29 ust. 1 konwencji CMR „poprzez jego niezastosowanie w niniejszej sprawie i tym samym ograniczenie odpowiedzialności odszkodowawczej pozwanej względem powoda za szkodę wynikającą z zaginięcia przesyłki w czasie jej przewozu (...) do limitu odpowiedzialności odszkodowawczej określonego art. 23 ust. 3 Konwencji CMR (...)” oraz art. 361 § 1 i 2 k.c. „poprzez jego niezastosowanie i uznanie, że pozwana nie ponosi odpowiedzialności odszkodowawczej względem powoda za szkodę wynikającą z zaginięcia przesyłki w czasie jej przewozu (...) na zasadzie pełnej kompensacji szkody (...). Jako przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania powód wskazał jej oczywistą zasadność, która „wiąże się w sposób ścisły z kwalifikowanymi i zarazem oczywistymi naruszeniami przepisów prawa materialnego, tj. art. 29 ust. 1 Konwencji CMR oraz art. 361 § 1 i 2 k.c.”

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna

jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może zostać osiągnięty jedynie poprzez powołanie i właściwe uzasadnienie istnienia wymienionych przesłanek, a rozstrzygnięcie Sądu Najwyższego o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi do rozpoznania następuje na podstawie oceny, czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają przyczynom kasacyjnym wymienionym w art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sposób w jaki należy prawidłowo uzasadnić wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania był przedmiotem licznych wypowiedzi Sądu Najwyższego.

Skarżący nieskutecznie powołał się na przyczynę przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., nie uzasadniając twierdzenia o oczywistej zasadności skargi stosowną argumentacją prawną, która zmierzałaby do wykazania kwalifikowanego, ewidentnego naruszenia powołanych w skardze przepisów prawa, możliwego do stwierdzenia bez merytorycznej analizy zaskarżonego orzeczenia oraz podstaw kasacyjnych (por. postanowienia Sądu Najwyższego z 10 stycznia 2003 r., V CZ 187/02, OSNC 2004, nr 3, poz. 49, z 5 października 2007 r., III CSK 216/07, nie publ i z 11 sierpnia 2011 r., IV CSK 163/11, nie publ.). Uzasadnienie wniosku powoda zupełnie pomija aspekt „oczywistości” zasadności skargi, sprowadzając się do częściowego powtórzenia argumentacji przedstawionej na uzasadnienie zarzutów kasacyjnych. Sąd Najwyższy wyjaśnił w dotychczasowym orzecznictwie, że uzasadnienie wniosku nie może polegać na powtórzeniu, choćby w zmodyfikowanej formie, podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia, ani być sformułowane w sposób, który wymagałby oceny zasadności postawionych zarzutów, która na obecnym etapie postępowania byłaby niedopuszczalna (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego z 18 maja 2018 r., IV CSK 618/17, nie publ.). Przy ocenie spełnienia tej przesłanki przyjęcia skargi należy mieć na względzie, że skarga kasacyjna jako szczególny środek zaskarżenia nie służy weryfikacji prawidłowości podstawy faktycznej i prawnej prawomocnych orzeczeń, a rolą Sądu Najwyższego nie jest usuwanie ewentualnych wad i uchybień kwestionowanych rozstrzygnięć. Przyczyna kasacyjna, o której mowa w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., oceniana z perspektywy publicznoprawnej funkcji skargi kasacyjnej, zakłada wykazanie, że zaskarżone orzeczenie jest ewidentnie i jednoznacznie błędne, czemu powód nie sprostał. Należy dodać, że powołane przez skarżącego

w uzasadnieniu wniosku orzeczenia, mające obrazować przypadki rażącego niedbalstwa przewoźników, dotyczyły stanów faktycznych istotnie odbiegających od stanu faktycznego niniejszej sprawy, a zatem nie mogły skutecznie służyć osiągnięciu zamierzonego przez skarżącego celu w postaci przekonania, że pozwany takiego właśnie kwalifikowanego niedbalstwa się dopuścił.

Niezależnie od powyższego także wstępna analiza stanowiska Sądu odwoławczego w kontekście podniesionych zarzutów nie pozwala na stwierdzenie, że skarga jest oczywiście uzasadniona, a zaskarżone orzeczenie ewidentnie błędne. Utożsamianie samego faktu zagubienia towaru (przesyłki) z wystąpieniem rażącego niedbalstwa przewoźnika nie znajduje podstaw, a w konsekwencji zagubienie to nie może przesądzać o odpowiedzialności odszkodowawczej przewoźnika z wyłączeniem ograniczenia przewidzianego w art. 23 ust. 3 konwencji CMR. Także wyniki postępowania przygotowawczego zakończonego postanowieniem o jego umorzeniu nie dają podstaw do uznania skargi kasacyjnej za oczywiście zasadną.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi do rozpoznania na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c.

O kosztach postępowania kasacyjnego nie orzeczono z uwagi na to, że wnioski o ich zasądzenie został powiązany jedynie z wnioskiem o odrzucenie skargi oraz o jej oddalenie.

[SOP]

[as]